

Alþingi
Erindi nr. Þ 135/565
komudagur 30.11.2007

Reykjavík 29. nóvember 2007

Nefndarsvið Alþingis
V/umsagnar um almannavarnir
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Efni: Umsögn Slysavarnafélagsins Landsbjargar um frumvarp til laga um almannavarnir, þingskjal 204-190.

Við yfirllestur frumvarpsins má sjá að um nokkuð viðamiklar breytingar er að ræða. Þrátt fyrir þær breytingar teljum við þær ekki hafa mikil áhrif á stjórnun og framkvæmd aðgerða í almannavarnarvá. Stjórnun er þó gerð skilmerkilegri og hlutverk SST er eftt og sett í lög.

Aðkoma björgunarsveita er með svipuðum hætti og áður en stjórnendur okkar hafa nú skýrara hlutverk í aðgerðastjórnun en áður.

Slysavarnafélagið Landsbjörg (SL) hefur tekið virkan þátt í vinnu við viðbragðsáætlun vegna heimsfaraldurs influensu. Mikið af þeim spurningum sem upp komu við þá vinnu, t.d varðandi skyldur einkaaðila til að taka þátt í gerð viðbragðsáætlana og viðbrögð þeirra utan almannavarnarástands, er nú svarað og er það vel.

9.gr. Almannavarnanefndir.

Fulltrúar í almannavarnarnefndum.

SL telur mikilvægt að fulltrúi björgunarsveita eigi sæti í almannavarnanefndum. Hættumat og áætlanagerð er meðal annars hlutverk nefndanna í þessu frumvarpi. Björgunarsveitirnar hafa viðtæka þekkingu og reynslu á því að bregðast við stærri sem smærri atvikum í sínu umhverfi og þeirra þekking því mikilvæg inn í starf nefndanna.

11.gr Aðgerða- og vettvangsstjórn í héraði

Mikilvægi þess að samræma orðanotkun.

Við bendum á mikilvægi þess að í lög sé bundin samræming á orðum sem tengjast þessum málaflokki. Sem dæmi má nefna orð eins og „aðgerðastjórnun“ sem notað er í frumvarpinu. Björgunarsveitimar og fleiri hafa notað aðgerðastjórn sem samheiti yfir þær stjórnstöðvar sem stjórna í aðgerðum, óháð því á hvaða stigi þær eru. Með lögunum er verið að binda orðið í annarri merkingu.

Stjórnun aðgerða í héraði.

Í greininni steindur „Stjórn aðgerða í héraði þegar almannavarnaástand ríkir er í höndum lögreglustjóra í viðkomandi lögregluumdæmi ásamt fulltrúa Slysavarnafélagsins Landsbjargar og fulltrúa almannavarnarnefndar í samvinnu við samhæfingar- og stjórnstöð“ þarna teljum við að þurfi að koma til orðalagsbreyting. Stjórnun heima í héraði þarf að vera skýr og aðeins á hendi eins aðila, lögreglu. Björgunarsveitir, almannavarnarnefnd og aðrir viðbragðsaðilar heima í héraði ættu að eiga fulltrúa í aðgerðastjórn og vettvangsstjórn heima í héraði.

Heildarstjórnun.

Í frumvarpinu stendur „Lögreglustjóri tilnefnir vettvangsstjóra er fari með heildarstjórn og samhæfingu á vettvangi.“ En skilgreininginn á heildarstjórnun sem má meðal annars finna í reglugerð um leit og björgun á landi og samstarf lögreglu og björgunarsveita (289/2003). Þar er skilgreininginn á heildarstjórnun:

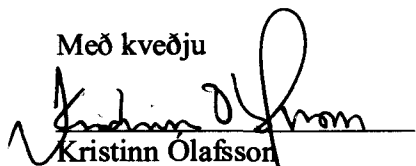
„Heildarstjórn merkir samræmingu og stjórn þeirrar starfsemi sem fer fram á vettvangi og utan hans, með það að markmiði að tryggja samræmd vinnubrögð og samhæfða stjórn. Heildarstjórnun tekur þannig til samskipta við aðra stjórnvaldsaðila, yfirstjórn allra björgunarsveita, ákvörðunartöku um að kalla til sérhæfða aðstoð, upplýsingar til fjölmiðla og annarra sem þær þurfa og ákvörðun um lok aðgerða.“

Við teljum að „Heildarstjórnun“ eigi ekki heima á vettvangi þar sem vettvangsstjórn er í eðli sínu framkvæmd áætlana innan tiltekins vettvangs en felur ekki í sér samræmingu á starfsemi utan vettvangs og samræmi aðeins aðgerðir innan hans. Eins er hæpið að samskipti við fjölmiðla skuli fara fram af vettvangsstjóra. Þetta kemur inn á það að samræma þarf orðanotkun eins og áður hefur verið nefnt.

12.gr Samhæfingar- og stjórnstöð.

SL fagnar að hlutverk SST skuli sett inn í lög. Stjórn SST sem dómsmálaráðherra skipar er mönnum aðilum sem hafa ábyrgð á leit og björgun á landsvísi og því skýtur það skökku við að sjá fulltrúa frá stjórn slökkviliðs höfuðborgarsvæðisins í frumvarpinu þar sem þeir tilheyra ekki þessum hópi. Ef ætlunin er að hafa fulltrúa slökkviliða í stjórn SST væri nær að þar væri fulltrúi Brunamálastofnunar.

Með kveðju

Kristinn Ólafsson
framkvæmdastjóri
Slysavarnafélagsins Landsbjargar